
הכלה בית ספרית – ערכה למפגש מפקח ומנהליו

תפיסות עמדות ורגשות באשר להכלה ולהשתלבות
או
"מי יכיל את המכיל?"

מילות פתיחה ורציונל

מהלך יישום תיקון חוק החינוך המיוחד, הכלה והשתלבות מציב בפני מערכת החינוך הזדמנויות ואתגרים. מטבע הדברים, כמו כל שינוי, המהלך מלווה באי שקט, חששות ולעיתים אף התנגדות, במיוחד לאור התחושה הרווחת כבר עתה, כי קיים קושי בהכלת תלמידים מתקשים ומאתגרים.

באופן טבעי, תשומת לב רבה מופנית לבירור ובדיקת ההשלכות של המהלך על חיי היום יום של המוסד החינוכי, על תפקודו ועל תלמידיו. בנוסף נבחנת משמעות המהלך לגבי השינוי הנדרש מהצוותים החינוכיים.

בנוסף למידע הקשור לנושאים אלו, חשוב לתת את הדעת להיבטים הרגשיים שמעורר הנושא בקרב אנשי החינוך סביב, וכן להענקת ידע רלבנטי הנוגע לסוגיות של הכלת ילדים מאתגרים בחינוך הרגיל בכלל ולהעמקה בסוגיות הקשורות ללקויות למידה ולבעיות התנהגות בפרט.

סוגיה מרכזית ומשמעותית, הינה סוגיית "מכילי המכילים" – חשוב מאוד לתת את הדעת לכך שנדרשים מעגלי הכלה עבור צוותי החינוך. מעגלי ההכלה נוגעים לכל שדרות צוותי החינוך: מעגל המפקחים שיכול לשמש עוגן ותמיכה רגשית ומקצועית, המובל על ידי מנהל המחוז או מפקח המחוז, מעגל המנהלים שיכול לשמש כמעגל תומך ולומד בהנהגת המפקח. מעגל המורים בבית הספר – או הגנות בצוות האשכול, במידה ונוצר אקלים של אמון ובטחון יכול לשמש כמכיל למורים/לגנות בהובלת המנהל/גנות מובילה.

מעגלי תמיכה אלו, רצוי שיהיה מלווים בתמיכת אנשי שפ"י ברמות השונות – במעגל של המפקח ומנהליו מומלץ, במידת האפשר, לחבור למפקחת על הייעוץ או לנציג מהשפ"ח, ובמעגל הבית ספרי ניתן לשתף פעולה עם יועצת בית הספר ופסיכולוג המסגרת.

העיסוק בתכנים הרגשיים והפניית משאבים להכלת אנשי החינוך הינם משמעותיים בדרך להכלת התלמידים בתוך כיתות הגן ובתי הספר.

להלן הצעות לעבודה במסגרת מפגשי המפקח ומנהליו, שעשויות לשמש כמודולות עבודה בהמשך לעבודה בחדר המורים.

מוצגות זאת שתי סדנאות:

1. [משחק סולמות וחבליים](#)
גורמים מקדמים ומעכבים בהתייחס להשתלבות והכלה בבית הספר – הסדנא נוצרה ע"י שיתופים עבור משרד החינוך.
2. [סדנה בשלושה חלקים לצוותי חינוך](#)
תפיסות עמדות ורגשות בנושא הכלה והשתלבות – הסדנה נוצרה ע"י צוות מטה שפ"י להכלה ולהשתלבות.